

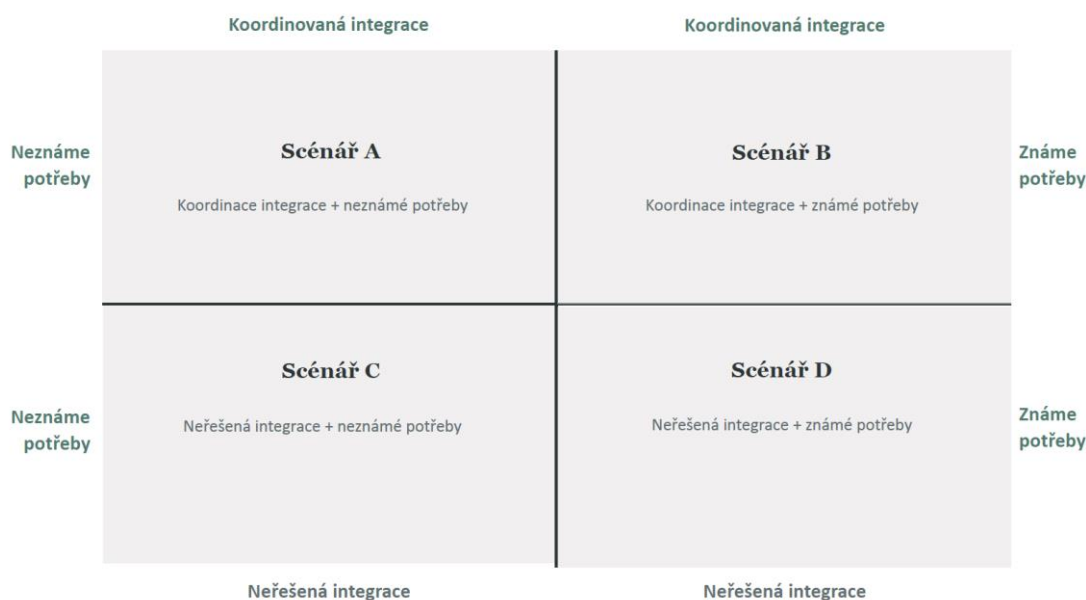
Integrapolis Olomouc

VÝSTUPY Z DESIGNOVACÍ FÁZE

Scénáře budoucnosti integrace cizinců

Scénáře budoucnosti vznikly během prvního workshopu, který byl zaměřen na exploraci možných podob integrace cizinců v Olomouci v horizontu deseti let. Účastníci pracovali s metodou scénářového myšlení a 2x2 matice, která vycházela z analytické části projektu a z popisu místního ekosystému integrace. Na základě dvou klíčových os nejistot – **míry koordinace integrace** a **míry znalosti potřeb aktérů** – vznikly čtyři scénářové světy. V pracovních skupinách účastníci tyto scénáře dále rozpracovávali prostřednictvím diskuse o různých dimenzích integrace (např. zaměstnanost, vzdělávání, institucionální fungování, společenské klima). Výsledkem je **čtveřice scénářů, které popisují odlišné možné trajektorie vývoje integrace v Olomouci**.

Obrázek 1: Matice 2x2, která vymezuje čtyři scénářová pole

Scénář A: Koordinovaná integrace, neznámé potřeby aktérů integrace

V roce 2036 je integrace cizinců v Olomouci formálně řízená, koordinovaná a institucionálně uchopená. Existují pracovní skupiny, platformy, strategie a pravidelná setkání aktérů. Na první pohled systém působí organizovaně a aktivně – integrace je přítomná v dokumentech i agendách města. Ve skutečnosti se však jedná o „papírovou koordinaci“ a pseudoreprezentaci. Nejsou zapojeni všichni důležití aktéři a skutečné potřeby nejsou reflektovány. Jde spíše o řešení navenek, které udržuje status quo, aniž by docházelo k hlubší systémové změně.

Zásadním rysem tohoto scénáře je neznalost potřeb. Systém nezná skutečné potřeby cizinců ani potřeby většinové společnosti či jednotlivých aktérů integrace. Integrace není založena na datech a výzkumech (data-based), ale na pocitových politikách (feeling-based). Chybí systematický sběr dat, výzkumy i kvalitní zpětná vazba. Pokud evaluace probíhá, je nedostatečná nebo nežádoucí. Bez dat se vytváří dojem, že problémy neexistují, a systém zavírá oči před tím, co vzniká „zdola“.

Koordinace probíhá především na úrovni institucí, nikoli lidí. Dochází k formální spolupráci a sdílení informací, avšak bez jasného přenosu do praxe. Potřeby cílových skupin nejsou systematicky mapovány ani vyhodnocovány. Cizinci nejsou zapojováni do identifikace potřeb ani do rozhodovacích procesů. Vzniká tak situace „o nich bez nich“.

Důsledkem je neefektivní využívání zdrojů. Finance jsou směřovány do projektů, které nemají reálný dopad, zatímco skutečné potřeby zůstávají nepokryté. Za integraci jsou často odpovědní nedostatečně kvalifikovaní pracovníci a systém postrádá schopnost učit se z chyb. Kurzy pro cizince existují, ale jsou špatně nastavené, neefektivní a nenavštěvované.

Tato situace vede k frustraci všech stran. Cizinci mají pocit, že jejich potřeby nejsou vyslyšeny. Většinová společnost se cítí opomíjená. Aktéři integrace jsou frustrovaní, protože jejich zkušenosti nejsou reflektovány a jejich práce nemá skutečný dopad. Společnost začíná volat po radikálních řešeních, roste podpora populistických a radikálních politických stran a hrozí oslabení demokratických principů.

V důsledku ignorování potřeb vznikají paralelní struktury. Na jedné straně se formují pozitivní iniciativy a komunity, na druhé straně se prohlubuje černý trh, vznikají kriminální struktury. Roste segregace, například ve školství. Cizinci se uzavírají do svých komunit, vznikají nacionalistické tendence a vnitřní segregace. Objevuje se pseudoreprezentace, kdy několik jedinců mluví za celou komunitu.

Promarněn je také potenciál cizinců. Jejich vzdělanostní a profesní kapacity nejsou využívány, lidé pracují pod svou kvalifikací a roste práce na černo. Integrace tak nepřináší přínos městu ani státu. Ve vzdělávání přibývá dětí, které vypadávají ze systému, nejsou sledovány jejich vzdělávací dráhy a narůstají psychické problémy u dětí i dospělých. Učitelé i další pracovníci jsou frustrovaní a nevědí, jak efektivně pomoci.

Chybí také kvalitní informovanost směrem k cizincům i většinové společnosti. Nedostatek ověřených informací vytváří prostor pro dezinformace a nedorozumění. Město funguje jako uzavřený aparát, který nebere dostatečný ohled na své obyvatele. Prohlubuje se jazyková bariéra – cizinci nemají motivaci učit se česky a instituce nemají motivaci být otevřené a jazykově přístupné.

Scénář A tak představuje situaci, kdy integrace existuje formálně, ale nefunguje obsahově. Koordinace je přítomná na papíře, nikoli v realitě potřeb. Výsledkem je stagnace, frustrace, prohlubování problémů a nevyužitý potenciál společnosti.

Jednotlivé oblasti scénáře

1. Řízení a koordinace

- Existují pracovní skupiny, platformy a strategie
- Koordinace je formální („papírová“), působí navenek funkčně
- Dochází k pseudoreprezentaci – nejsou zapojeni všichni aktéři
- Udržuje se status quo bez hlubší změny
- Integrace je řešena „navenek“, nikoli obsahově

2. Data, výzkum a evaluace

- Neexistují relevantní data a výzkumy o migraci
- Politiky jsou „feeling-based“, nikoli data-based
- Chybí systematický sběr dat a terénní průzkumy
- Evaluace je slabá, nevyžádaná nebo nežádoucí
- Bez dat vzniká iluze, že problémy neexistují

3. Potřeby a participace

- Nejsou známy potřeby cizinců ani většinové společnosti
- Cizinci nejsou zapojováni do rozhodovacích procesů
- Dochází k situaci „o nich bez nich“
- Chybí skutečná zpětná vazba

4. Institucionální fungování

- Projekty jsou často neefektivní a špatně cílené
- Finance jsou směřovány do oblastí bez skutečného dopadu
- Za integraci odpovídají nedostatečně kvalifikovaní pracovníci
- Integrační kurzy existují, ale nejsou efektivní ani využívané

5. Společenské a politické důsledky

- Roste frustrace cizinců, majority i aktérů integrace
- Společnost volá po radikálních řešeních
- Posiluje populismus a riziko autoritářských tendencí
- Dochází k segregaci (např. ve školství)
- Objevují se nacionalistické tendence

6. Paralelní struktury

- Vznikají komunitní iniciativy zdola
- Zároveň se prohlubuje černý trh a kriminální struktury

7. Ekonomické dopady

- Promarněný profesní a vzdělanostní potenciál cizinců
- Lidé pracují pod svou kvalifikací
- Roste zaměstnávání na černo
- Integrace nepřináší ekonomický přínos, nevyužívá potenciál cizinců

8. Vzdělávání a psychosociální dopady

- Přibývá dětí vypadávajících ze vzdělávacího systému
- Nesledují se vzdělávací dráhy
- Narůstají psychologické problémy
- Učitelé jsou frustrovaní a bez podpory

9. Informovanost a komunikace

- Chybí informovanost směrem k cizincům i majoritě
- Vznikají dezinformace a nedorozumění
- Město funguje jako uzavřený aparát
- Prohlubuje se jazyková bariéra

Scénář B: Koordinovaná integrace, známé potřeby aktérů integrace

V roce 2036 Olomouc systematicky a dlouhodobě pracuje s integrací cizinců. Potřeby lidí s migrační zkušeností jsou známe, pravidelně aktualizované a promítají se do rozhodování města. Integrace je koordinovaná, datově podložená a plánovaná. Existuje jasně definovaný koordinátor integrace, který propojuje klíčové aktéry – město, kraj, školství, zdravotnictví, zaměstnavatele, sociální služby, neziskový sektor i akademickou sféru. Integrace není řešena odděleně, ale je součástí všech relevantních veřejných politik.

Velký důraz je kladen na první fázi integrace, zejména na jazyk a orientaci v systému. Nově příchozí mají přístup k flexibilním jazykovým a odborným kurzům, které jsou propojené s orientací v českém prostředí a pracovním trhu. Současně fungují zjednodušené procesy uznávání kvalifikací, které umožňují cizincům rychleji pracovat v oborech odpovídajících jejich vzdělání.

Systém také aktivně předchází vykořisťování zahraničních pracovníků a poskytuje cizincům srozumitelné informace o pracovních právech a možnostech zaměstnání. Významnou roli hraje školství, které podporuje integraci dětí i jejich rodin prostřednictvím jasně nastavených postupů a podpůrných profesí ve školách.

Technologie pomáhají mapovat potřeby cizinců a nasměrovávat je na vhodné služby, přičemž důraz je kladen na ochranu dat a zachování lidského kontaktu. Postupně se proměňuje také společenské klima – migrace je vnímána jako běžná součást života města a cizinci jsou vnímáni jako jeho plnohodnotní obyvatelé. Integrace tak není projektem, ale přirozeným způsobem fungování společnosti.

Jednotlivé oblasti scénáře

1. Řízení a koordinace

- Integrace je systematicky řízena a koordinována
- Existuje městský koordinátor integrace napojený na kraj a stát
- Probíhá spolupráce mezi školstvím, zdravotnictvím, zaměstnavateli, sociálními službami, neziskovým sektorem a akademickou sférou
- Integrace je mainstreamována do všech oblastí politik města

2. Data, výzkum a evaluace

- Rozhodování je založeno na kvalitních datech a výzkumech
- Potřeby cizinců jsou průběžně mapovány a aktualizovány
- Zpětná vazba od cizinců je systematicky sbírána
- Integrace je plánovaná a dlouhodobě vyhodnocovaná

3. Jazyk a vstupní integrace

- Jazyk je považován za klíč k integraci
- Dostatek kvalitních jazykových a odborných kurzů
- Flexibilní délka kurzů podle vstupních kompetencí
- Kurzy jsou dostupné i večer, o víkendech a online
- Jazyková výuka je propojena s orientací v systému

4. Zaměstnanost a uznávání kvalifikací

- Nostrifikace je zjednodušená a rychlejší
- Kompetence jsou ověřovány prakticky i jazykově
- Možnost práce pod dohledem během adaptační fáze
- Propojení jazykových kurzů s odborným vzděláváním
- Cizinci častěji pracují na pozicích odpovídajících jejich kvalifikaci

5. Prevence vykořisťování

- Cizinci mají přístup k informacím o pracovních právech
- Administrativa je transparentní a přehledná
- Systém aktivně předchází práci na černo
- Případy zneužívání jsou výjimečné a rychle řešené

6. Školství a integrace rodin

- Školy mají jasné postupy práce se žáky s OMJ
- Probíhají informační a adaptační setkání pro rodiče
- Ve školách působí sociální nebo speciální pedagogové
- Integrace je chápána jako vztahový a komunitní proces

7. Technologie a práce s daty

- Digitální nástroje pomáhají mapovat potřeby cizinců
- Systém nabízí personalizované nasměrování na služby
- Data jsou využívána anonymizovaně pro plánování politik
- Technologie podporují integraci, ale nenahrazují osobní kontakt

8. Společenská rovina

- Společnost je otevřenější a méně polarizovaná
- Migrace je vnímána jako běžná součást reality
- Podporuje se mezikulturní dialog
- Cizinci se cítí jako součást města
- Integrace je přirozený stav společnosti, nikoli projekt

Scénář C: Nekoordinovaná integrace, neznámé potřeby integrace

V roce 2036 Olomouc integraci cizinců systematicky nekoordinuje a zároveň nezná potřeby jednotlivých aktérů integrace. Integrace není podporována ani na státní, ani na místní úrovni. Chybí strategie, koordinace i finanční zdroje. Postupně se prohlubují negativní trendy, které jsou dnes spíše okrajové – předsudky, odmítání cizinců a sociální napětí se stávají běžnou součástí společenského života.

Ve společnosti i institucích se postupně prosazuje negativní postoj vůči cizincům. Segregace a diskriminace se stávají normou a lidé jsou v praxi rozdělováni na skupiny s různými právy a možnostmi. Polarizace společnosti narůstá – konflikty vznikají mezi různými skupinami cizinců, mezi různými skupinami majority i mezi majoritou a cizinci navzájem. Společnost se uzavírá do menších komunit a bublin, které stojí proti sobě.

Marginalizované postavení cizinců se promítá do všech oblastí života. Nedostatek podpory vede k dezorientaci nově příchozích, jejich přesunu do nelegální ekonomiky a častému pracovnímu vykořisťování. V oblasti bydlení dochází k diskriminaci, ve školství se prohlubuje segregace a v některých oblastech života je diskriminace cizinců otevřeně tolerována. Zhoršuje se také přístup ke zdravotní péči a pobytová legislativa vede část migrantů do ilegality.

Soužití mezi lidmi se zhoršuje a vznikají segregované lokality či ghetta. Migranti zároveň ztrácejí motivaci o integraci usilovat a uzavírají se do vlastních komunit. To dále posiluje nedůvěru a negativní postoje veřejnosti. Společnost reaguje na problémy radikalizací a podporou restriktivních politických řešení.

Na systémové úrovni integrace ztrácí institucionální podporu. Omezují se služby pro migranty, klesá financování integračních aktivit a některé podpůrné instituce zanikají nebo výrazně omezují svou činnost. Na úrovni města chybí společná vize a koordinace mezi jednotlivými odbory a institucemi. Výsledkem je roztříštěný systém bez jasného směru.

Celkově tento scénář popisuje situaci, kdy absence koordinace, dat a podpory integrace vede k postupné marginalizaci cizinců, růstu sociálních konfliktů a oslabení demokratických principů ve společnosti.

Jednotlivé oblasti scénáře

1. Řízení a koordinace

- Integrace není koordinována na úrovni města ani státu
- Chybí společná strategie a jednotící vize
- Jednotlivé instituce postupují roztříštěně a nespolupracují
- Agenda integrace není systémově řízena

- Olomouc svým přístupem ovlivňuje i další obce v regionu

2. Společenské klima a soužití

- Předsudky a odmítání cizinců se stávají mainstreamem
- Společnost se polarizuje a uzavírá do názorových bublin
- Dochází k otevřené nesnášenlivosti, agresi a násilí
- Roste kriminalita a snižuje se pocit bezpečí
- Dochází k radikalizaci společnosti

3. Marginalizace a segregace

- Cizinci jsou vnímáni jako lidé „druhé kategorie“
- Diskriminace je tolerována nebo legalizována
- Vznikají segregované komunity a ghetta
- Negativní postavení se přenáší i na další generace

4. Trh práce

- Nově příchozí se orientují na nelegální nebo sekundární trh práce
- Dochází k pracovnímu vykořisťování
- Prioritu při zaměstnávání mají občané ČR
- Uznávání zahraničního vzdělání je výrazně omezené
- Cizinci pracují převážně v nekvalifikovaných profesích

5. Bydlení

- Dochází k diskriminaci při pronájmu bytů
- Cizinci čelí horším podmínkám a vyšším cenám
- Obec neposkytuje podporu v oblasti bydlení
- Neexistuje krizový plán pro řešení bydlení migrantů

6. Školství

- Prioritu ve vzdělávání mají čeští žáci
- Adaptační třídy fungují jako nástroj segregace
- Vysoké jazykové požadavky brání začlenění do běžných tříd
- Zvyšuje se riziko předčasného odchodu ze vzdělávání
- Ve školách není řešena šikana ani vztahy mezi žáky

7. Pobyťová politika a legislativa

- Zpříšňování pobytových podmínek vede část migrantů do nelegality
- Stát postupně omezuje práva cizinců
- Cizinci mohou být vyloučeni i z běžných životních situací

8. Zdravotnictví

- Omezuje se přístup cizinců ke zdravotnímu pojištění
- Zhoršuje se dostupnost zdravotní péče

9. Kultura a společenský dialog

- Chybí mezikulturní dialog a kulturní výměna
- Neprobíhají komunitní nebo kulturní aktivity
- Objevuje se odmítání kulturních symbolů cizinců
- Extrémní projevy odmítání zůstávají bez reakce

10. Institucionální a finanční podpora

- Integrace ztrácí podporu na státní úrovni
- Dochází k omezení financování integračních služeb
- Snižují se kapacity organizací pomáhajících migrantům
- Některé instituce zanikají nebo fungují pouze dobrovolnický

Scénář D: Nekoordinovaná integrace, známé potřeby integrace

V roce 2036 v Olomouci integrace cizinců není systematicky koordinována, přesto však jsou potřeby cizinců i integračních aktérů relativně dobře známe. Tyto potřeby identifikují především neziskové organizace, komunitní spolky a jednotliví aktéři působící v terénu. Přestože mají přehled o situaci a snaží se na problémy upozorňovat, chybí politická vůle, zdroje a institucionální koordinace, které by umožnily tyto potřeby systematicky řešit.

Společnost je v této době silně polarizovaná a veřejná debata o migraci je zatížena nacionalistickými tendencemi. Podobné uzavírání do vlastních komunit se objevuje i mezi cizinci, kteří vytvářejí segregované komunity založené na vzájemné pomoci. Vedle toho existuje aktivní část občanské společnosti, která se snaží podporovat integraci, její kapacity jsou však omezené.

Integraci komplikují také systémové bariéry. Cizinci mají omezený přístup k sociálnímu systému, nemají volební právo ani na komunální úrovni a čelí složitým administrativním postupům při získávání pobytových statusů. Digitální státní systémy jsou přetížené a často nefunkční. Přetrvávají problémy s uznáváním kvalifikací a vzdělání, což vede k podzaměstnanosti a nevyužití potenciálu cizinců.

Na úrovni města chybí jednotná strategie integrace. Přístup k integraci se mění s každou novou politickou reprezentací a nikdy se nestává skutečnou prioritou. Nedostatek finančních, personálních a materiálních zdrojů omezuje možnosti integračních aktérů. Ti se snaží získávat prostředky z evropských či mezinárodních zdrojů, což je však administrativně i kapacitně náročné.

V oblasti vzdělávání a zaměstnanosti dochází k dalším problémům. Omezení jazykové podpory pro žáky-cizince ztěžuje jejich přechod na střední školy a část z nich ze vzdělávacího systému vypadává. To zvyšuje riziko nelegálního zaměstnávání nebo zapojení do šedé ekonomiky. Kvůli složité nostrifikaci pracuje mnoho cizinců pod úrovní své kvalifikace a dochází k jejich pracovnímu zneužívání.

Rostoucí sociální segregace se projevuje zejména v oblasti bydlení. Nedostupnost a vysoké ceny nájemního bydlení vedou cizince k životu v ubytovnách nebo levnějších lokalitách mimo město. Nedostatečný kontakt mezi majoritou a komunitami cizinců prohlubuje stereotypy, nedůvěru a nacionalistické postoje na obou stranách. Uzavírání komunit může zároveň podporovat šíření dezinformací a vznik lokalit s vyšší kriminalitou.

Omezená dostupnost sociálních, zdravotních a právních služeb situaci dále zhoršuje. Nedostatek tlumočnicků a interkulturních pracovníků komplikuje komunikaci s úřady a zdravotnickými zařízeními. Slabá právní podpora ztěžuje řešení krizových situací, například domácího násilí.

Dlouhodobým důsledkem tohoto scénáře je také odliv kvalifikovaných lidí. Mnozí vzdělaní cizinci i aktivní čeští občané odcházejí z Olomouce do jiných měst nebo do zahraničí, protože zde nevidí dostatek příležitostí ani podpory. Město tak postupně ztrácí lidský potenciál, který by mohl přispět k jeho rozvoji.

Jednotlivé oblasti scénáře

1. Řízení a koordinace

- Integrace není systematicky koordinována
- Chybí jednotná strategie a dlouhodobá koncepce
- Přístup města k integraci se mění s každou politickou reprezentací
- Integrace není prioritou města ani politické reprezentace

2. Společenské klima

- Společnost je silně polarizovaná
- Významná část populace má nacionalistické tendence
- Cizinci se uzavírají do vlastních komunit
- Existuje segment angažované občanské společnosti

3. Systémové a legislativní bariéry

- Cizinci nemají přístup do sociálního systému
- Nemají volební právo ani na komunální úrovni
- Pobytové procesy jsou složité a administrativně náročné
- Digitální státní systémy jsou přetížené a nefunkční

4. Aktéři integrace

- Integraci řeší izolovaní aktéři a komunitní spolky
- Aktéři znají potřeby cizinců, ale nejsou koordinováni
- Chybí kapacity i finanční zdroje
- Dochází k frustraci a vyčerpání pracovníků

5. Vzdělávání

- Omezena nebo zrušena jazyková podpora pro žáky-cizince
- Ztížený přechod na střední školy
- Část mladých cizinců vypadává ze vzdělávacího systému

6. Zaměstnanost

- Složitá nostrifikace kvalifikací
- Vysoká míra podzaměstnanosti cizinců
- Časté nelegální zaměstnávání
- Riziko pracovního vykořisťování

7. Bydlení a sociální segregace

- Nedostupné a drahé bydlení pro cizince
- Koncentrace cizinců v ubytovnách nebo levnějších lokalitách
- Segregace komunit a omezený kontakt s majoritou

8. Dostupnost služeb

- Omezený přístup k sociálním a zdravotním službám
- Nedostatek tlumočnicků a interkulturních pracovníků
- Slabá dostupnost právní podpory

9. Sociální dopady

- Prohlubování stereotypů a nedůvěry mezi skupinami obyvatel
- Uzavírání komunit a šíření dezinformací
- V některých lokalitách vyšší kriminalita

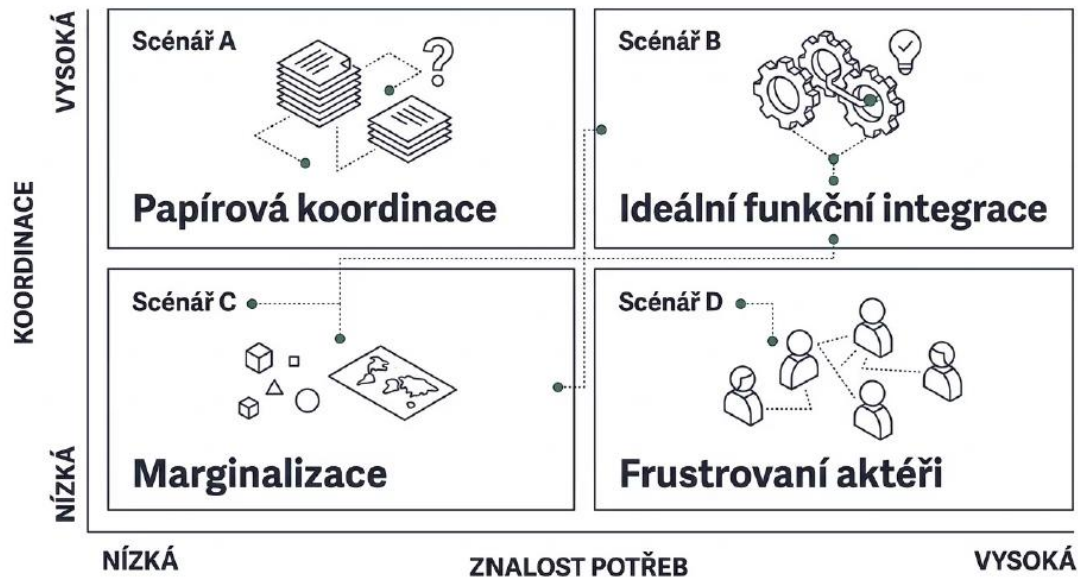
10. Odliv lidského kapitálu

- Kvalifikovaní cizinci odcházejí z Olomouce
- Odcházejí i aktivní čeští občané zapojení do integrace
- Město ztrácí lidský potenciál a rozvojové příležitosti

Přehled čtyř scénářů

Čtyři scénáře vymezují odlišné možné trajektorie vývoje integrace v Olomouci v horizontu deseti let na základě dvou klíčových os nejistot.

Scénář A	Scénář B	Scénář C	Scénář D
Koordinovaná integrace	Koordinovaná integrace	Nekoordinovaná integrace	Nekoordinovaná integrace
Neznámé potřeby aktérů	Znamé potřeby aktérů	Neznámé potřeby aktérů	Znamé potřeby aktérů
„Papírová koordinace“, pseudoreprezentace, stagnace	Systematická, datově podložená, funkční integrace	Marginalizace, segregace, radikalizace	Znalost bez koordinace, frustrace aktérů, odliv kapitálu

Reflexe scénářů budoucnosti

Reflexe scénářů proběhla na začátku druhého workshopu, kdy byly vytvořené scénáře představeny všem účastníkům a následně společně diskutovány. Cílem této části bylo **otevřít kritickou debatu nad jednotlivými scénáři** a identifikovat jejich **pozitivní i negativní prvky**. Účastníci se zaměřovali zejména na otázky, které aspekty jednotlivých scénářů považují za žádoucí a které naopak představují riziko nebo vývoj, kterému by se město mělo snažit předcházet. Tato reflexe umožnila účastníkům srovnat různé možné budoucnosti a připravila základ pro formulaci společného cíle integrace.

Výsledkem této diskuse je přehled zachycený na obrázku, který rozděluje klíčové poznatky do dvou kategorií: preferované směry vývoje a aspekty, jimž by se aktéři chtěli vyhnout.

Na straně preferovaných prvků se účastníci shodli zejména na důležitosti **systematické spolupráce mezi aktéry integrace** a aktivního **zapojování všech relevantních institucí**. Jako klíčové se ukázalo také začlenění tématu integrace do běžného fungování města (mainstreaming), dostatečné institucionální a finanční zajištění integračních aktivit a pravidelná obousměrná komunikace mezi aktéry. Velký důraz byl kladen také na **sdílení informací**, předávání zkušeností a otevřenou komunikaci tématu směrem k veřejnosti.

Naopak **mezi nežádoucími** vývojovými směry účastníci opakovaně zmiňovali **diskriminaci** ve vzdělávacím systému, nedostatek informací a slabou komunikaci mezi aktéry. Za problematické považují také situace, kdy existují formální mechanismy zpětné vazby, ale nejsou skutečně využívány, nebo kdy nejsou dostatečně poznávány potřeby cizinců a aktérů integrace. Rizikovými jevy jsou podle účastníků také segregace, nedostatečný přenos informací mezi praxí a tvorbou politik a obecně fragmentované řízení integrace.

Tato reflexe představovala důležitý mezikrok mezi tvorbou scénářů a formulací společně sdíleného cíle integrace. Pomohla účastníkům pojmenovat hodnoty a principy, které považují za klíčové pro žádoucí budoucí podobu integrace v Olomouci.

Preferované směry vývoje

- Systematická spolupráce mezi aktéry integrace
- Aktivní zapojování všech relevantních institucí
- Začlenění tématu integrace do běžného fungování města (mainstreaming)
- Dostatečné institucionální a finanční zajištění integračních aktivit
- Pravidelná obousměrná komunikace mezi aktéry
- Sdílení informací, předávání zkušeností a otevřená komunikace tématu směrem k veřejnosti

Nežádoucí vývojové směry

- Diskriminace ve vzdělávacím systému
- Nedostatek informací a slabá komunikace mezi aktéry
- Formální mechanismy zpětné vazby, které nejsou skutečně využívány
- Nedostatečné poznávání potřeb cizinců a aktérů integrace
- Segregace a nedostatečný přenos informací mezi praxí a tvorbou politik
- Fragmentované řízení integrace

Společně sdílený cíl

Společně sdílený cíl integrace vznikl jako syntéza diskuse nad scénáři budoucnosti. Účastníci druhého workshopu se snažili formulovat obraz takové budoucnosti integrace, která by byla pro město i jeho obyvatele žádoucí. Diskuse byla vedena s cílem překročit perspektivu jednotlivých organizací nebo sektorů a hledat společnou představu fungující integrace na úrovni města jako celku. Výsledkem je sdílený popis toho, jak by měla integrace v Olomouci v budoucnu fungovat a jaké principy by ji měly charakterizovat.

Společně sdílený cíl

Účastníci se shodli především na tom, že integrace by neměla být vnímána jako izolovaná agenda jednotlivých projektů nebo organizací, ale jako **přirozená součást fungování města**. Klíčovým principem budoucího rozvoje integrace by podle nich měla být **systematická spolupráce mezi aktéry** – městem, institucemi, školami, neziskovým sektorem i dalšími organizacemi, které se s tématem integrace setkávají ve své každodenní praxi. Důležitou součástí tohoto přístupu je také **sdílení informací**, zkušeností a dobré praxe mezi jednotlivými aktéry.

Účastníci zároveň zdůrazňovali význam **otevřené komunikace** o tématu integrace jak mezi institucemi, tak směrem k veřejnosti. Shodli se, že důležitým předpokladem funkční integrace je **schopnost systematicky zjišťovat potřeby cizinců i aktérů** integrace a pracovat se zpětnou vazbou při nastavování opatření a služeb. Společně sdílený cíl tak lze shrnout jako snahu o integraci, která je koordinovaná, založená na spolupráci a sdílení informací a která dokáže reagovat na reálné potřeby lidí i institucí ve městě.

Integrace je:

- přirozená
- šitá na míru
- funkční
- politicky
- akceptovaná
- oboustranná
- reaguje na aktuální potřeby všech aktérů

Integrace má:

- stabilní finance
- přínos pro všechny
- dobrovolný charakter pro všechny (ale s pravidly)
- motivační a harmonický rozměr
- sebejistý přístup

Integrace je vnímána jako:

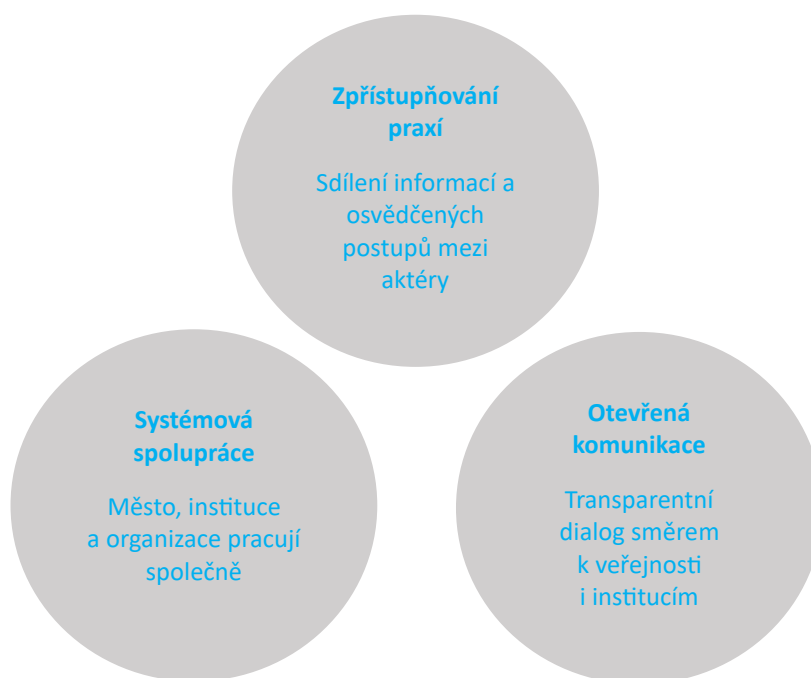
- důležitá (je to téma)
- směřující k sociální kohezi
- investice, ne jako zátěž

Integrace se projevuje:

- koordinací mezi aktéry
- dobrým soužitím mezi všemi občany města
- stabilitou
- připraveností na případné krize
- zahrnutím do všech oblastí (mainstreaming)
- zapojováním cizinců do rozhodovacích procesů

Klíčové principy společně sdíleného cíle

Účastníci se shodli především na tom, že integrace by neměla být vnímána jako izolovaná agenda jednotlivých projektů nebo organizací, ale jako přirozená součást fungování města. Klíčovým principem budoucího rozvoje integrace by podle nich měla být systematická spolupráce mezi aktéry – městem, institucemi, školami, neziskovým sektorem i dalšími organizacemi, které se s tématem integrace setkávají ve své každodenní praxi.

Prioritní oblasti

Prioritní oblasti byly identifikovány v návaznosti na formulovaný společně sdílený cíl integrace. Účastníci workshopu diskutovali o tom, které oblasti mají největší potenciál ovlivnit budoucí podobu integrace a kde je možné dosáhnout největšího dopadu. V rámci facilitované diskuse byly postupně vytipovány **tematické okruhy**, na které by se měli aktéři integrace v budoucnu soustředit. Tyto oblasti představují průnik mezi žádoucí vizí integrace a reálnými možnostmi jejího dalšího rozvoje.

ZAMĚSTNANOST

MEDIALIZACE

KOMUNIKACE SMĚREM K VEŘEJNOSTI

ZJIŠŤOVÁNÍ POTŘEB, ZNALOST DAT

OTEVÍRÁNÍ TÉMATU INTEGRACE CIZINCŮ

SÍŤOVÁNÍ AKTÉRŮ, POZNÁVÁNÍ SE

SHODA NAD TÍM, CO JE INTEGRACE

VYTVOŘENÍ PROSTORU PRO KOMUNIKACI

FORMULACE ROLE OBCE V OBL. INTEGRACE

ŠKOLSTVÍ

ZDRAVOTNICTVÍ